

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/672

KARAR NO : 1981/721

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Melek Feza Deriş ve 20 arkadaşı

O L A Y : Emperyalizmi protest• etmek amacıyla 23 Kasım 1975 günü Taksim Meydanında bir açık hava mitingi düzenlendiği, bu mitingde Haliç Halk Birliği adına konuşma yapan sanıklardan Ahmet Kaya'nın ve Fikirtepe Dayanışma Derneği adına konuşma yapan Osman Arkış'ın konuşmalarında ırkçılık ve bölücülük propogandası yaptıkları iddiasıyla İstanbul C.Savcılığı'nca adı geçen sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/3.maddesi uyarınca, diğer bir kısım sanıkların Devrimci Gençlik Birliği Derneği'nin, bir kısmının Haliç Halk Birliği Derneği'nin, diğer bir kısmının da Memurlar Derneği'nin Yönetim Kurulu Üyesi oldukları ve amaç dışı faaliyette buldukları belirtilerek 1630 sayılı Dernekler Yasası'nın 35/1-a. ve 65/2. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle İstanbul Asliye Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

1- İstanbul 4.Asliye Ceza Mahkemesi, 6.2.1979 gününde, esas 1978/98, karar 1979/78 sayı ile: Atılı suçların, sıkıyönetim ilân nedenlerinden bulunduğu,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 7.8.1979 gününde, 1979/346-499 sayı ile: Suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemleri niteliğinde olmadığı,

Gereğesiyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, İstanbul 4.Asliye Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolunguç, Orhan Erden, Y.İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sankılara atılı suçlardan bir bölümünün amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşüren, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden hazırlamak olduğundan, bu suçların, Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı kararı'nı 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır

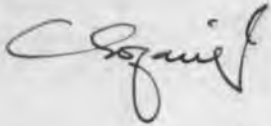
Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve adı geçen derneklerin herhangi bir siyasi partinin yan kuruluşu veya siyasi parti ile ilişkisi olduğu yolunda; ayrıca, suçun sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul 4.Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 6.2.1979 günlü, esas 1978/98, karar 1979/78 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

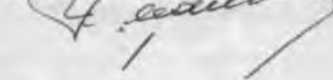
Başkan

Ahmet H.Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdemir

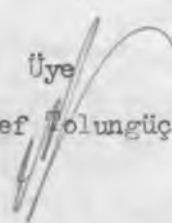
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

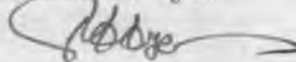
Üye

Orhan Ürdem

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

